

МЕЖДУНАРОДЕНЪ
АЛМАНАХЪ
ЗА
БЪЛГАРИЯ.

1898

ОТЪ

А. ДЮРАСТЕЛЪ,
Лисансе на правото,
Адвокатъ,
Агентъ на Императорската Оттоманска Банка.

СОФИЯ
ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА
(Братя Прошекони)
1897.

ANNUAIRE INTERNATIONAL

DE LA

BULGARIE.

1898

PAR

A. DURASTEL

Licencié en droit,

Avocat,

Agent de la Banque Impériale Ottomane.

SOPHIA

IMPRIMERIE DE LA COUR

(Prošek Frères).

1897.

Отъ подобно едно издание се чувствувахе отдавна необходима нужда, за това убѣдени сме, че нашиятъ скромнъ трудъ ще бѣде приетъ благосклонно отъ почитаемата публика.

Вѣроятно немалко опущения, непълноти или погрѣшки ще се срѣщнатъ въ настоящето ни първо издание — такива сж неизбѣжни въ началото — но ний ще се погрижимъ да ги отстранимъ при второто.

Колкото за заслугата, която любезнитѣ читатели бихж благоволили да ни отдадѣтъ за настоящий трудъ, ние сме длѣжни да признаемъ прѣди всичко, че една частъ отъ нея се пада на ония Господа, които ни ободриха да прѣдприемемъ издаването на алманаха, и на всички ония, които прямо или косвенно ни сж съдѣйствували.

На първо мѣсто ще споменемъ: високопочитаемия Г-на министра Ив. Дв. Гешева, управляющій министерството на търговията и земледѣлието, който, като благоволи да признае нашето прѣдприятие за общеполѣзно, ни отвори архивитѣ на министерствата, и направи нужнитѣ распореждания до г. г. чиновницитѣ, за да улѣсняватъ, по възможность, издирванията ни; а на второ мѣсто г-да Окрѣжнитѣ Управители, които сж имали добрината да отговарятъ съ голѣма любезность и готовность на зададенитѣ имъ отъ насъ въпроси; — г-на Т. Иванчова, директоръ на Статистическото Бюро, за неуморимото му търпение, и, на конецъ, на г-на Н. С. Стойчовъ, нашия сътрудникъ отъ начало, и когото службата на Отечеството отдалечи отъ България и не му даде възможность да ни окаже сжпоцѣвното си сътрудничество до края. На г-на Н. С. Стойчева дължимъ впрочемъ Отдѣла за „Почитѣ и Телеграфитѣ“.

На всички тия господа изразяваме своитѣ найгорещи благодарности и дълбоката си признателность.

КНЯЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ.

Principauté de Bulgarie.

Простран. и народонаселение. Superficie et population.

Съверна България кв. к. 62,789.10 к. с. Bulgarie du Nord
Южна България кв. к. 32,915.40 к. с. Bulgarie du Sud.

Всичко кв. к. 95,704.50 к. с. Total

Споредъ прѣброиванieto отъ 1893 г.: 3.309.816 жители.
D'après le recensement de 1893: 3.309.816 habitants.

отъ които:

dont:

Българи	2,504,336	Bulgares
Турци	569,728	Turcs
Гърци	60,018	Grecs
Цигани	51,754	Tsiganes
Евреи	27,531	Israélites
Нѣмци	3,620	Allemands
Руси	1,379	Russes
Други народности	91,450	d'autres nationalités.

Всичко . 3,309,816 Total

които по вѣроисповѣданіе се дѣлятъ, както слѣдва:
qui d'après leurs cultes sont répartis comme il suit:

Православни	2,605,905	Orthodoxes
Махomedани	643,242	Mahométans
Евреи	28,307	Israélites
Католици	22,617	Catholiques
Ерменци-Григорианци	6,643	Arméniens-Grégoriens
Протестанти	2,384	Protestants
Неизвѣстни вѣроисповѣдания	718	De religion inconnue.

Всичко . 3,309,816 Total

Държавно устройство.

Constitution politique.

. Княжество Конституционна Монархия, подъ суверенитета на Високата Порта и наследствена на Княжеский Домъ. Княза е избранъ отъ Българското Народно Събрание, и избора му потвърденъ отъ Високата Порта съ съгласието на Великитѣ Сили, подписавши Берлинскій договоръ въ 1878 год.—Конституция отъ 17/29 Априлий 1879 г, прѣгледана на 15/27 Май 1893 г. — Народното Събрание състои отъ 169 прѣдставители, избрани отъ народа, 1 на 20000 жители съ прямо и общо гласоподавание, за 5

Principauté-Monarchie constitutionnelle, sous la suzeraineté de la Sublime-Porte et héréditaire dans la Maison du Prince élu par l'Assemblée Nationale bulgare, et confirmé par la Sublime-Porte, du consentement des Puissances contractantes du traité de Berlin de 1878. — Constitution du 17/29 Avril 1879, révisée le 15/27 Mai 1893. — L'Assemblée Nationale (Sobranié) se compose de 169 députés du peuple, 1 par 20,000 habitants, élus par voie de suffrage direct et général pour 5 ans. La Grande

Степенъта на окр. сѣдилища De quelle classe sont ces tribunaux de 1re instance	Окрѣжни сѣдилища Tribunaux de 1re instance sous sa juri- diction	Степенъта на мир. сѣдилища De quelle classe sont ces justices de paix	МИРОВИ СѢДИЛИЩА Justices de paix	
I	Софийски Sophia	II II II	Пирдопско . . .	" " Pirdop
			Искрецко . . .	" " Iskretz
			Орханійско . .	" " Orhanié
II	Кюстендилско Kustendil	II II II II II II II	Кюстендилско градс.	Ville de Kustendil
			околийско	Arrondissement de Kustendil
			I Дубнишко . .	I Ville de Doubnitsa
			II " " " "	II " " " "
			I Радомирско . .	I " " Radomir
			II " " " "	II " " " "
			Босилеградско .	" " Bossilegrad
II	Трънско Trin	II II II II	Трънско	Ville de Trin
			Царибродско . .	Ville de Tsaribrod
			I Бръзничко . .	I " " Breznik
			II " " " "	II " " " "
II	Вратчанско Vratza	II II II II II	Вратчанско градско	Ville de Vratza
			околийско	Arrondissement de Vratza
			I Орѣховско . .	I Ville d'Oréhowo
			II " " " "	II " " " "
			Бѣлолатинско .	" de Biela-Slatina
II	Видинско Widdin	II II II II II	I Видинско . . .	I Ville de Widdin
			II " " " "	II " " " "
			III " " " "	III " " " "
			Кулско	" " Koula
			Бѣлоградчино .	" " Bélogradschik
II	Ломско Lom-Palanka	II II II II	Ломско градско .	Ville de Lom
			" околийско .	Arrondissement de Lom
			Берковско . . .	Ville de Berkovitz
			Фердинандско .	" " Ferdinandowo

Списъкът на прѣдставителитѣ за IX Обикновенно Народно Сѣбрание, избрани на 17 и 24 Ноемврий 1896 год.

Liste des députés de la IXe Assemblée Nationale Ordinaire, élus les 17 et 24 Novembre 1896.

Бургаский окръгъ.

Айтоска околия: Ж. Д. Желѣзковъ, търговецъ.

Ахиадска ок.: М. Стефановъ, адвокатъ.

Бургаски ок.: Д-ръ Ц. Тотевъ, адвокатъ; Ив. Х. Петровъ, търговецъ.

Карнобадска ок.: Х. Мина Поповъ, адвокатъ; Д. Войниковъ, адвокатъ.

Варненский окръгъ.

Балчишка околия: Ап. Саввовъ, адвокатъ.

Варненска ок.: Жеко Жековъ, Варн. кметъ; П. Бобчевски, вѣстникаръ; Н. Янчевъ, търговецъ.

Добричка ок.: Даскалъ Д. Поповъ; Д. Досевъ; Хасанъ Ефенди Алиевъ, и тримата земледѣлци.

Новоселска ок.: Ник. Вълкановъ, адвокатъ.

Провадийска ок.: Якимъ Ивановъ, адвокатъ; Исмаилъ Арнаудовъ, търговецъ.

Видинский окръгъ.

Бѣлоградчишка околия: Коста Стефановъ, аптекаръ; Ив. Христовъ, земледѣлецъ.

Видинска ок.: Н. Цановъ, адвокатъ; Георги Добриновичъ, адвокатъ; Ник. Ангеловъ, земледѣлецъ.

Кушска ок. Р. Иончевъ, земледѣлецъ; В. Лазаровъ, търговецъ.

Вратчанский окръгъ.

Бѣлослатинска околия: П. Цековъ, кметъ; П. Катрановъ, търговецъ.

Вратчанска ок.: В. Бобошевски, кметъ; Х. Ангелъ Йоцевъ, прѣдсѣд. на окр. пост. комисия, Ц. Леонкевъ, търговецъ.

Орѣховска ок.: Л. Братановъ, адвокатъ; Н. Ивановъ, адвокатъ.

Кюстендилский окръгъ.

Босилеградска околия: Р. Николовъ, прошеносецъ.

Département de Bourgas.

Aïthos: I. D. Jéléskow, négociant.

Anchialo; M. Stéphanow, avocat.

Bourgas: Dr. T. Totew, avocat; Iv.

Hadji Petrow, négociant.

Karnobad: Hadji Mina Poppow, avocat; D. Voïnicow, avocat.

Département de Varna.

Baltchik: Ap. Savow, avocat.

Varna: Jeco Jécow, maire de Varna;

P. Bobtchevsky, journaliste; N. Yantchew, négociant.

Dobritch: Daskal D. Poppow; D. Dassew; Hassan Effendi Aliew, tous les trois agriculteurs.

Novo-Sélo: Nic. Valcanow, avocat.

Provady: Yakim Ivanow, avocat; Ismaïl Arnaoudow, négociant.

Département de Viddin.

Bélogradtchik: Costa Stéphanow, pharmacien; Iv. Christow, agriculteur.

Viddin: N. Tzanow, avocat; Yorgghi Dobrinovitch avocat; Nic. Anghélow, agriculteur.

Koula: R. Yontchew, agriculteur; V. Lazarow, négociant.

Département de Vratza.

Bélo-Slatina: T. Tzecow, maire; P. Catranow, négociant.

Vratza: V. Boboschewsky, maire; Hadji Anghel Yotzew, président de la commission permanente du départem.; Tz. Léonkew, négociant.

Oréhowo: L. Bratanow, avocat; N. Ivanow, avocat.

Département de Kustendil.

Bossiligrad: R. Nicolow, bureau des pétitions.

Ново-Селска ок.: Иовъ Титоровъ, адвокатъ, Коне Лазаровъ, земледѣлецъ.

Орханийска ок.: Д. Ночевъ, прѣдсѣд. на окр. пост. комисия.

Пирдопска ок.: Д-ръ Тодоровъ, адвокатъ.

Самоковска ок.: Ник. Антикаровъ, пенсионеръ, Ив. Сребърниковъ, търговецъ.

Софийска ок.: Д-ръ К. Стоиловъ, министръ, Ев. Георгиевъ, банкеръ, Ив. Ев. Гешовъ, министръ, Д. Ножаровъ, пом. кмета.

Ст.-Загорский окръгъ.

Казанлъшка околия: Ст. Костовъ, чл. секр. при Св. Синодъ, Маню Боджидиевъ, адвокатъ, Ив. Вазовъ, литераторъ.

Ново Загорска ок.: Юр. Юруковъ, адвокатъ, Желю Влашки, кметъ.

Ст.-Загорска ок.: Ст. Таневъ, аптекаръ, В. Ив. Димчевъ, адвокатъ, Георги Даскаловъ, търговецъ.

Т.-Сейменска ок.: Ст. Сливковъ, прѣдсѣд. на Окржж. Пост. комисия.

Чирпанска ок.: М. Стоиловъ, адвокатъ, Ангелъ Дойчевъ, търговецъ.

Т.-Пазарджишки Окръгъ.

Ихтиманска околия: Ст. Петковъ, чл. въ Соф. Гр. Об. Съвѣтъ.

Панагюрска ок.: В. Нейчовъ, адвокатъ.

Пещерска ок.: Данаилъ Юруковъ, адвокатъ, Ст. Н. Консуловъ, кметъ.

Т.-Пазарджишки ок.: Георги Н. Консуловъ, Иванъ Вазовъ, литераторъ, В. Велчовъ, журналистъ.

Трънски окръгъ.

Бръзничка околия: Коте Кафеджийски, търговецъ.

Трънска ок.: Т. Пѣвъ, търговецъ, Г. Шойлевъ, търговецъ.

Царибродска ок.: В. Моински, земледѣлецъ.

Търновски окръгъ.

Горно-орѣховска околия: Д. А. Буковъ, търговецъ, Ив. Московъ, чл. въ тър. окр. пост. комисия.

Дръновска ок.: Б. Лафчиевъ, търг.

Еленска ок.: Тодоръ Тодоровъ, министръ, Петко Горбановъ, пом. на Соф. кметъ.

Кесаровска ок.: Ат. Мандаджиевъ, кметъ.

Novo-Sélo: Iow Titorow, avocat; Cotzé Lazarow, agriculteur.

Orhanié: D. Notchew, prés. de la Com. perman. du département.

Pirdop: Dr. Todorow, avocat.

Samokow; Nic. Anticarow, pensionnaire d'Etat; Iv. Srébernicow, négociant.

Sophia: Dr. C. Stoïlow, ministre, Ev. Ghéorghiew, banquier; Iv. Ev. Gheshow, ministre; D. Nojarow, adjoint du maire.

Département de Stara-Zagora

Kazanlyk: St. Kostow, secrétaire du Saint-Synode; M. Boyadjiew, avocat; Vazow, littérateur.

Nova-Zagora: Yor. Youroukow, avocat; Jeliu Vlaschky, maire.

St.-Zagora: St. Tanew, pharmacien; V, Iv. Dimtchew, avocat; Yor. Dasca-low, négociant.

T.-Seymen: St. Sliwcow, prés. de la com. permanente du département.

Tchirpan: M. Stoïlow, avocat; Anghel Doitchew, négociant.

Département de T.-Pazardjik.

Ihtiman: St. Petcow, membre du Conseil municipal de Sophia.

Panagurichté: V. Neïtchow, avocat.

Pechtera: D. Youroukow, avocat; St. V. Consoulow, maire.

T.-Pazardjik: Yor. N. Consoulow; Iv. Vazow, littérateur; V. Velitchew, journaliste.

Département de Trin.

Breznik; Koté Kafedjiisky, négociant.

Trin: T. Peyew, négociant; Y. Choylew, négociant.

Tzaribrod: V. Moïnsky, agriculteur.

Département de Tirnowo.

Gorné-Oréhowo: D. A. Bourrow, négociant; Iv. Moskow, membre de la Commis. perman. du départ. de Tirnowo.

Drénowo: B. Laftchiew, négociant.

Elena: Todor Todorow, ministre; Petco Gorbanow, adjoint du maire de Sophia.

Kessaréwo: Ath. Mandadjiew, maire.

Трънски окръг. — Département de Trin.

Околии	Числото на населените места Nombre des lieux peuplés				Числото на общините Nombre des communes			Площта в кв. килом. Superficie en kilom. carrés	Числото на сградите Nombre de maisons	Числото на жителите Nombre d'habitants	Arrondissements
	градове — villes	села — villages	колиби — ham	Всичко — Total	градски-urbaines	селски — rurales	Всичко — Total				
Трънска . .	1	70	—	71	1	15	16	857,8	4229	32369	Trin
Царибродска .	1	62	—	63	1	10	11	648,1	3532	24115	Tzaribrod
Бръзничка .	1	64	—	65	1	8	9	624,5	3012	22764	Breznik
Всичко .	3	196	—	199	3	33	36	2130,4	10773	79248	Total

Распределение на населението по външноповедение.

Population par religion.

Околии	Правосл. Orthod.	Мусул. Musulm.	Евреи Israélites	Католици Catholique	Разни Divers	Всичко Total	Arrondissements
Трънска	32361	—	1	7	—	32369	Trin
Царибродска . .	23900	190	13	7	5	24115	Tzaribrod
Бръзничка . . .	22691	63	2	8	—	22764	Breznik
Всичко .	78952	253	16	22	5	79248	Total

Земледелие. И въ този окръг земледелието съставлява главния поминък на населението. Въ плодородно отношение първо място държи Бръзничката околия, второ Царибродската и след нея Трънската. По-малко въ Бръзничката околия повечето земята е черноземъ и пясъчно-глиняста то и произведените от нея културни растения вирятъ добри и възнаграждават труда на земледелца. Това не може да се каже за Трънската и Царибродската околии, защото почвата въ тези околии е повечето камениста и пясъчно-глиняста, а и климатът е по студенъ. Въ този окръг се произвежда: ечемикъ, овесъ, ражъ и царевица; наредко се среща пшеница. Обработването на почвата става пакъ съ първобитното орадо. Окръжният съветъ рѣши въпрочемъ презъ тазигодишната си сесия купуването на

Agriculture. Dans ce département l'agriculture constitue la principale occupation de la population. Au point de vue de la fertilité, nous citons en premier lieu l'arrondissement de Breznik et en second lieu ceux de Tzaribrod et de Trin. Dans le premier de ces centres agricoles, le sol se composant de terre noire et sablonneuse argileuse, les récoltes récompensent le paysan de ses peines; dans les derniers, l'agriculture est moins florissante, le sol étant tantôt pierreux, tantôt sablonneux argileux, et le froid s'y faisant sentir davantage. On y remarque l'orge, l'avoine, le seigle et le maïs; on y voit rarement le froment. Le labourage de la terre a lieu suivant les méthodes les plus primitives. Le Conseil départemental a pourtant voté cette année les sommes

едно известно число земеделчески оръдия от нова система заедно съ принадължителните имъ, които ще се раздадѣтъ и въ тритѣ околии. Разнитѣ житни земеделчески произведения въ Трънската и Царибродската околии едва ли удовлетворяватъ нуждитѣ на населението, и слѣдователно никакъвъ износъ не става. Отъ Бръзничката околия само се изнасятъ прѣзъ годината около 600000 килогр. житни произведения за Трънъ, Царибродъ и София. Стойността на изнесенитѣ продукти възлиза приблизително на 90,000 лева.

Слѣдующата таблица показва приблизително количеството на годишната реколта, въ килограмми.

nécessaires pour l'achat d'un certain nombre de nouveaux instruments aratoires avec leurs accessoires, qui seront repartis dans les trois arrondissements. Les produits agricoles des arrondissements de Trin et Tzaribrod suffisent à peine à la consommation locale, il n'y a pas d'exportation. L'arrondissement de Bréznik seul exporte 600,000 kilogrammes environ de céréales par an à Trin, Tzaribrod et Sophia, d'une valeur de 90,000 levs environ.

Le tableau suivant indique la quantité approximative de la récolte annuelle, en kilogrammes:

Околии Arrondissements	Въ килограмми — En kilogrammes			
	Разни жита Divers blés	Царевица Maïs	Ячменъ Orge	Ржъ Seigle
Трънска Trin	1,808,467	253,184	874,357	730,019
Бръзничка Breznik. . . .	3,350,000	—	980,000	—
Царибродска Tzaribrod . .	2,250,000	1,200,000	1,000,000	—
Всичко .	7,408,467	1,453,184	2,854,357	730,019

Въ килограмми — En kilogrammes					Околии Arrondissements
Овесъ Avoine	Просо Millet	Кълчища Chanvre	Фий Vesce	Сѣно Foin	
448,642	3,800	9,016	—	6,222,500	Trin Трънска
—	—	15,000	—	1,500,000	Breznik Бръзничка. .
1,500,000	—	10,000	—	3,000,000	Tzaribrod Царибродска
1,948,642	3,800	34,016	—	10,722,500	Total

Тютюнъ. Тютюнъ, лѣнъ, памукъ, сусамъ, анасонъ, макъ и пр. се не произвеждатъ въ този окръгъ. Само тютюнъ се сѣе тукъ тамъ, и то колкото за лѣчение на добитъка; сѣщо и лѣнъ колкото за нуждитѣ на производителитѣ.

Лозарство. Само въ гр. Царибродъ и въ нѣкои близки до него села има лозя, отъ които се произвежда ежегодно до 100000 литри вино и 20000 литри ракия. Въ Трънската околия приготов-

Т а б а с . Le tabac, le lin, le coton, le sésame, l'anis, le pavot et autres ne se produisent pas dans le département. On sème du tabac en quantité nécessaire pour la guérison du bétail, et du lin pour les besoins des cultivateurs eux-mêmes.

Viticulture. Des vignobles existent seulement à Tzaribrod; et quelques villages avoisinants, qui donnent approximativement par an 100,000 litres de vin, et 20,000 litres d'eau de

даватъ до 6,200 литри ракия отъ дива круша.

Градинарство. Съ произвеждането на разни зеленчуци се занимава твърдъ малка частъ отъ населението, защото такива не вирѣятъ добръ по причина на студения климатъ, и на почвата, по голѣма частъ отъ която е камениста. Голѣмо колич. зеленчуци се внася отъ Сливница за нуждитъ на населението.

Овощарство. Прѣди 3—4 години разваждането на овощни дървета не съществуваше почти въ този окръгъ, нѣ отъ тогава насамъ дървета и фиданки прѣнесени отъ Кюстендилъ сж били посадени въ Трънъ и въ Царибродъ както и въ Желюшката община. Въ тия мѣста около 30 декара сж посадени, нѣ дърветата сж млади и не даватъ още плодове.

Копринарство. Този отрасълъ почти никакъ не е познатъ въ този окръгъ, защото липсватъ черничеви дървета за хранението на коприненитъ буби. Мѣрки сж взети за посаждането на такива дървета. Прѣзъ 1896 година сж направили единъ опитъ съ 30 грам. бубено семе. Бубитъ сж били хранени отъ листята на черничеви фиданки, които се намиратъ въ пешинеритъ, нѣ и тѣ сж били недостатъчни за тия 30 грама семе и сж се добили 23 килограма пашкули.

Пчеларство. Въ цѣлия окръгъ има 9664 кошари съ пчели и прѣзъ годината се искава отъ тѣхъ приблизително 17,600 килогр. медъ и 3,205 килогр. воскъ. Цѣната на 1 килогр. медъ е 50—60 ст., а на воскъа 3½—4 лева.

Гори. Горитъ сж подраздѣлени на три категории: държавни, общ. и частни, и заематъ едно пространс. отъ 921536 декара, разпрѣдѣлени както слѣдва:

vie. Dans l'arrondissement de Trin on prépare environ 6,200 litres d'eau de vie avec des poires sauvages.

Jardins potagers. Cette culture est assez insignifiante à cause de la rigueur du climat et du sol en grande partie pierreux; on importe une grande quantité de légumes de Slivnitza pour les besoins de la population.

Jardins fruitiers. Avant 3—4 ans la culture des fruits n'existait presque pas dans ce département; mais depuis lors des arbres et des plants importés de Kustendil ont été plantés à Trin et à Tzaribrod ainsi qu'à la commune de Jeliuscha; dans ces endroits 30 décares environ sont plantés, mais les arbres sont encore jeunes et ne donnent pas encore de fruits.

Sériciculture. Elle n'existe pas dans ce département vu le manque de mûriers pour la nourriture des vers à soie. Des mesures sont prises pour la plantation de mûriers. En 1896 on a fait un essai avec 30 grammes de graines de vers-à-soie, que l'on a nourris avec les feuilles des jeunes mûriers des pépinières, qui ont été pourtant insuffisantes même pour ces 30 grammes de graines. On en a obtenu 23 kilogrammes de cocons.

Apiculture. Il existe dans le département 9,664 ruches d'abeilles. On en obtient annuellement 17,600 kilogrammes environ de miel et 3,205 kilogr. de cire. Un kilogr. de miel est vendu sur place de 50 à 60 centimes et la cire de 3,50 à 4 lev.

Forêts. On distingue trois sortes de forêts: les forêts de l'état, celles des communes et celles des particuliers. Elles occupent une superficie de 921,536 décares et sont réparties comme il suit:

Околии	Гори принадлежащи на Forêts appartenant à			Всичко Total	Arrondissements
	Държавата l'Etat	Общинитъ communes	Част. лица particuliers		
Трънска	55460	185850	125027	366337	Trin
Царибродска .	108300	145690	194740	448730	Tzaribrod
Бръзничка . . .	19000	17085	70384	106469	Breznik
Всичко .	182760	348625	390151*	921536	Total

*) Въ тия цифри влизатъ и монас-

*) Dans ces chiffres sont compris

тирските, черковните и училищните гори.

Отъ разнитъ видове дървета първо мѣсто държатъ въ тия гори дъбътъ и букътъ.

Въ окръжieto има 5 пепиниери съ 2 1/2 милиона фиданки годни за разсаждане: има още 3 училищни разсадени градини въ Клисура, Врабча и Раяновци. Взеитъ мѣрки за прорѣжданieto, чистенieto и пр. на 7150 декари гори сж дали твъ дѣ добри резултати.

Скотовѣдство. Послѣ земледѣлието, скотовѣдството стои на първо мѣсто; обаче и за неговото повдигане почти нищо не е направено въпрѣки старанията на окръжния съвѣтъ. И за коневѣдството сжщо сж послѣдвали твърдѣ малки подобрения, при всичко че правителството е имало грижата да купи жребци, а Военното Министерство е рѣшило да си набавя съ коне за армията отъ мѣстна порода и съ доста високи цѣни.

Слѣдующата таблица показва количеството на едрия и дребенъ добитѣкъ въ Трънски окръгъ прѣзъ 1896 год.

les forêts appartenant aux églises, aux monastères et aux écoles.

Les essences principales de ces forêts sont: le chêne et le hêtre.

Il existe dans le département 5 pépinières, où croissent 2 1/2 millions de plants propres à être transplantés; trois écoles forestières ont été créées à Klissoura, Vratcha et Rayanovtzi. Certaines mesures pour régulariser les coupes appliquées sur environ 7.150 décare sont donné de très-bons résultats.

Elevage de bétail. Après l'agriculture, l'élevage du bétail tient la première place; presque aucune amélioration n'a été faite jusqu'à présent dans cette branche malgré les efforts du conseil départemental. L'élevage du cheval a aussi vu peu de perfectionnements, bien que le gouvernement se soit occupé de l'achat d'étalons, et que le ministère de la guerre ait décidé de se fournir de chevaux pour l'armée parmi ceux de la principauté à des prix assez élevés.

Le tableau suivant fait connaître la quantité de bétail qui existait dans le département en 1896:

Околии Arrondissements	Конѣ Chevaux	Мулета Mulets	Магарета Anes	Биволи Bœufs	Волозе, крави, телета, вѣнѣ, уасен, veaux	Овце Moutons	Кози Chèvres	Свини Cochons	Дом. птици Volailles	Кола Voitures
Трънска. . . .	3728	12	47	6	11844	74106	21179	6701	—	—
Тѣн Tzin										
Царибродска. .	2594	3	14	7	10212	81977	12592	6687	—	—
Тзариброд Tzaribrod										
Брѣзникска . .	3637	24	50	385	7126	94554	3662	6073	—	—
Брезник Breznik										
Всичко Total	9959	39	111	398	29182	250677	37433	19461	—	—

Занаяти, индустрия и търговия. Въ голѣмъ размѣръ развита търговия въ окръжieto нѣма и тя съставлява поминѣка на една малка частъ отъ населението. Износната търговия се състои отъ: добитѣкъ, вѣлна, масло, сирене, кожи, твърдѣ малко изработени мѣстни надѣлня и килими работени въ Царибродъ; а вносната отъ: солъ, вино, газъ, спиртъ, сапунъ, вълнени и памучни материи и разни тоалетни нѣща.

Métiers, industrie et commerce. Le commerce est assez insignifiant, attendu qu'une très-petite partie de la population s'en occupe. Le commerce d'exportation comprend: le bétail, la laine, le beurre, le fromage, les peaux et quelques produits manufacturés du pays tels que les tapis de Tzaribrod. Le commerce d'importation est alimenté par le sel, le vin, le pétrole, l'alcool, le savon, di-

Въ окръга има две митници: Царибродската и Дъсчено-Кладенската; последната съ единъ митарственъ пунктъ Власинския. Прѣзъ тези две митници за 1894 год. е внесена стока за 846179 лева, а за 1895 год. за 552918 лева; а е изнесена прѣзъ 1894 г. за 318710 лева, а прѣзъ 1895 год. за 105368 л.

Занаяти. Въ този окръгъ има слѣдующитѣ занаяти: шивачески, общарски, платнарски, кожухарски, керемитчийски, килимджийски, бакалски, кръчмарски, фурнаджийски, бѣчварски, дограмаджийски, долгерски и пр. Последнитѣ два занаята стоятъ на първо мѣсто, защото 60 на $\%$ отъ тия занаятчи отиватъ прѣзъ лѣтото да работятъ по разни мѣста въ вътрѣшността на Княжеството, а другитѣ 40 на $\%$ въ Сърбия и Романия и се връщатъ съ една печалба отъ 100 до 500 л. всеки единъ. Числото на тия занаятчи прѣзъ 1896 год. се въскачи на 3560 души, 2660 отъ които Трънчани, а 900 Царибродчани.

За напредъ се има добра надѣжда отъ килимджитѣ и грънчаритѣ: първитѣ, защото произведенията имъ лесно се харчатъ въ България, а особено въ София, а вторитѣ защото, по распорѣжданieto на правителството, се е открило едно грънчарско училище, въ което сегашнитѣ грънчари ще могатъ да се научатъ да усъвършенствуватъ издѣлїята си.

Въ окръга има 698 воденици, 616 отъ които сж съ по 1—2 камъба, а остатъка съ по 5—6. Водата е вдигателната сила на тия воденици, които сж отъ старата система.

Народно просвѣщение. Въ слѣдующата таблица е показано числото на основнитѣ и класнитѣ училища, на ученицитѣ, на учителитѣ и учителкитѣ, за всяка една околия отдѣлно:

vers tissus de coton et de laine et différents objets de toilette

Il existe dans tout le département deux douanes, celles de Tzaribrod et de Deschtcheno-Kladenetz; cette dernière a un point douanier aussi à Vlasina. La valeur des marchandises importées en 1894 par ces deux douanes s'élevait à 846,179 levs, et en 1895 à 552,918 levs. En 1894 ont été exportées par ces mêmes douanes des marchandises d'une valeur de 318,710 levs et en 1895 de 105,368 levs.

Métiers. On remarque dans ce département des tailleurs, des cordonniers, des drapiers, des peaussiers, des fabricants de briques, des fabricants de tapis, des épiciers, des aubergistes, des boulangers, des tonneliers, des charpentiers, des maçons etc. Parmi ces métiers ceux de charpentier et de maçon occupent la première place, car 60 $\%$ se rendent à l'intérieur de la principauté pour travailler pendant l'été, le reste 40 $\%$ se rend en Serbie et en Roumanie; et au retour dans leurs foyers ils ont gagné chacun de 100 à 500 frs. Le nombre de ces charpentiers et maçons, en 1896, s'élevait à 3,560 hommes, dont 2,660 originaires de Trin et 900 de Tzaribrod.

Les marchands de tapis et les potiers promettent de bons résultats pour l'avenir. Les premiers débiteront facilement leurs marchandises en Bulgarie et surtout à Sophia, les seconds ont été encouragés par le gouvernement, qui vient de fonder une école céramique, où les fabricants actuels pourront perfectionner leur manière de travailler.

Il existe aussi dans le département 698 moulins, parmi lesquels 616 sont à 1—2 meules et le restant à 2—6 meules. L'eau est le moteur de ces moulins d'un système tout primitif.

Instruction publique. Les tableaux ci-dessous indiquent le nombre des écoles primaires et secondaires, des élèves, ainsi que celui des instituteurs et institutrices, par arrondissement:

Първоначални училища. — Ecoles Primaires.

Околии	Числото на първонач. учил. Nombre des écoles primaires	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Числото на: Nombre de:		Всичко Total	Arrondissement
		Учителѣ Maîtres	Ученици Maîtres.		Момчета Garçons	Момичета filles		
Трънска	47	67	3	70	2017	401	2418	Trin
Царибродска	37	45	3	48	1523	203	1726	Tzaribrod
Бръзничка	53	67	2	69	1862	292	2154	Breznik
Всичко . .	137	179	8	187	5402	896	6298*)	Total

*) Числото на учениците които задължително трѣбваше да посѣтат училищата възлиза на 8027, отъ които 6064 момчета и 2023 момичета.

Въ тоя окръгъ и момчетата и момичетата посѣщаватъ едни и същи училища.

*) Le nombre des élèves qui durant l'année scolaire 1895—1896 devaient fréquenter les écoles primaires s'élevait à 8,087, dont 6,064 garçons et 2,023 filles.

Dans ce département les garçons et les filles fréquentent les mêmes écoles.

Класни училища. — Ecoles secondaires.

ОКОЛИИ	Числото на Nombre de			Всичко total	Числото на Nombre de		Всичко Total	Arrondissements
	Училищ Ecoles	Учителѣ Maîtres	Ученици Maîtres.		Момчета Garçons	Момиче. Filles		
Трънска	2	10	3	13	231	50	281	Trin
Царибродска . .	2	4	2	6	105	8	113	Tzaribrod
Бръзничка . . .	2	7	2	9	159	37	196	Breznik
Всичко .	6*)	21	7	28	495	95	590	Total

*) Отъ тия шестъ училища три сж за момчета, а другитѣ три за момичета, т е. въ всѣка една околия, по 1 училище за момчетата и 1 за момичетата

По-главнитѣ чиновници, промишленници и търговци Окръженъ бюджетъ, приходъ: 63349. Окръженъ градъ: Трънъ. Народнонаселение: 3662 жит. Бюджетъ на градскитѣ сѣвъѣ, приходъ: 27090 лева. Окръженъ управителъ: Ап. Линковъ.

Съдилища. Трънскитѣ окр. съдъ: Прѣдсѣдателъ: К. Хамамджиевъ. Членове: Хр. Станоевъ, М. Паневъ, Д-ръ Д. К. Богазли. Съд. слѣдователи: Ник. Чехларовъ, П. Попповъ. Нотариусъ: К. Бербенко. Прокуроръ: Ц. Хр. Селвиевъ. Помощникъ: Янаки Илиевъ. Директоръ на Трънскитѣ окр. затворъ: П. Стоилковъ. Лѣкарь: Д-ръ Начи. Миrowsкий сѣдия: Н. П. Димитровъ. Адво-

*) Sur ces 6 écoles trois sont pour garçons et trois pour filles, c'est-à-dire dans chaque arrondissement 1 école pour garçons et 1 école pour filles

Noms des principaux fonctionnaires, industriels et commerçants. Budget du département, recettes: 63.349 levs. Chef-lieu du département: Trin. Population: 3662 habitants. Budget de la munic., recettes: 27090 levs. Préfet: Ap. Lincow.

Tribunaux. Tribunal de 1ère Instance de Trin. Président: C. Hamamdjiew. Juges: Chr. Stanoew, M. Panew, Dr. C. Bogazly. Juges d'instruction: N. Tchehlarow, P. Poppow. Notaire: C. Berbenko. Procureur: Ts. Chr. Selveliew. Substitut: Yanaki Iliew. Directeur de la prison départementale de Trin: P. Stoïlow. Médecin: Dr. Natchi. Juge de paix: N. P. Dimitrow.

кати: Ат. Тритчовъ, Георги Ивановъ, Ст. Ангеловъ, Петръ П. Въжаровъ, Н. П. Петровъ, Н. Цъновъ, С. Г. Календаровъ, Г. Д. Ездимирски.

Земледѣлческа каса: контролъеръ: М. Урвановъ. Кассиеръ: П. Попповъ.

Медицински лѣкари: Д-ръ Д. М. Михайловъ, П. Начевъ. Ветеринаръ: Т. Г. Бессарабовъ, Аптекарь: С. Лихтенщейнъ. Учид. инсп.: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Алекси П. Тошковъ, търговецъ на тютюни и колониални стоки. Бр. Шойлеви, търговци на добитъкъ. Бр. Бабиचेви, търговци на добитъкъ. Василь Попъ Василиевъ, шив. и складъ отъ разни материи. Глишо Цвѣтковъ & С-ие, търговци на колониални, ахтарски, желѣзарски, стъкларийни стоки, на жива стока и произведенията имъ и храня. Димитръ Карадимчевъ, книжарница и печатница. Захария Попъ Ивановъ, търговецъ на манифактура, памуци преди и на сурови кожи. З. И. Мисловщички, търговецъ на колониални, манифактурни, стъкларийни, желѣзарски стоки и складъ отъ дървенъ материалъ за постройки. Михо М. Пѣевъ, търговецъ на разни колониални, манифактурни, стъкларийни, ахтарски, желѣзарски и др. стоки. Никола Аврамовъ, голѣмъ складъ отъ разни желѣзарски стоки, и дървенъ строителенъ материалъ. Никола Груевъ, шивачъ и магазинъ съ готови дрѣхы и материи. Петръ Ивановъ, съдържател на хотелъ „Цариградъ“. Рангелъ П. Димитровъ, притѣжател на хотелъ „Царибродъ“. Цвѣтко М. Тошковъ, книжарница и папeteria. Юрданъ П. Ташовъ, търговецъ на колониал. и стъкларийни стоки, на сурови кожи, вълна, лой, воскъ, тютюнъ и пр.

Царибродска околия.

Околийски градъ: Царибродъ. Население: 2304 жит. Бюджетъ на градския съвътъ, приходъ: 16880 лева. Околийски началникъ: Е. Начовъ. Миротворецъ: Георги Шонтовъ. Адвокати: Д. П. Сестримски.

Земледѣлческа каса, контролъеръ: Ив. Панайотовъ. Кассиеръ: С. М. Бошняковъ. Учид. инспекторъ: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и търговци: Братия Спасови, търговци на колониални, желѣзарски, стъкларийни и манифактурни стоки. Бѣлчовъ и Кос-

Avocats: Athanase Tritchkow, Gh. Ivanow, St. Anghelow, P. P. Vajarow, N. P. Petrow, N. Tsenow. S. G. Kalendarow, G. Ezdimirsky.

Caisse agricole. Contrôleur: M. Ourzanow; Caissier: P. Poppow.

Médecin: Drs. D. M. Mihaïlow, P. Natchew. Vétérinaire: T. Gh. Bessarabow. Pharmacien: C. Lihtenstein. Inspecteur des écoles: T. Stoileow.

Principaux industriels et commerçants. Aléxis P. Toschkow, marchand de tabacs et de denrées coloniales. Schoïlevi frères, marchands de bétail. Babitchévi frères, marchands de bétail. Vassil Popp Vassiliew, tailleur et dépôt de diverses étoffes. Glischo Tzvetcow & Cie, marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie, de bétail et ses produits, et de céréales. Dimitri Karadimtchew, libraire et imprimeur. Zacharia Popp Ivanow, marchand d'objets manufacturés, de cotonnade, de fils et de peaux brutes. Z. I. Mislovstchitchky, marchand de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de ferronnerie, de verrerie et dépôt de bois pour construction. Miho M. Pēyew, marchand de denrées coloniales, d'objets manufacturés, de verrerie, de mercerie, de ferronnerie, etc. Nicolas Avramow, grand dépôt de ferronnerie et de bois pour construction. Nicola Grouew, tailleur et magasin d'habits confectionnés et d'étoffes. P. Ivanow, entrepreneur de l'hôtel „Tsarigrad“. Ranghel P. Dimitrow, propriétaire de l'hôtel „Tsaribrod“. Tzvetco M. Toschkow, libraire et papetier. Yordan P. Taschow, marchand de denrées coloniales, de verrerie, de peaux brutes, de laine, de suif de cire, de tabac, etc.

Sous-préfect. de Tsaribrod.

Chef-lieu: Tsaribrod. Populat.: 2304 habitants. Budget de la municipalité, recettes: 16,880 levs. Sous-préfet: E. Natchow. Juge de paix: Georghi Schontow. Avocat: D. P. Sestremsky.

Caisse agricole. Contrôleur: Iv. Panayotow; Caissier: S. M. Boschniakow. Inspecteur des écoles: T. Stoileow.

Principaux industriels et commerçants: Spassovi Frères, marchands de denrées coloniales, de ferronnerie, de verrerie et d'objets manu-

товъ, търговци на колониялни и мани-
фактурни стоки. Бр. Симо & Яначко
Соколови, търговци на колониялни стоки,
коммисионери и притежатели на хо-
телъ „Велико Търново“. Георги Ми-
новъ, магазинъ съ колониялни, стъкла-
рийни стоки, тютюни, и папетерия.
Коста Яначковъ, магазинъ съ разни ко-
лониялни и стъкларийни стоки. Младенъ
Гоговъ, магазинъ съ разни колониялни
и стъкларийни стоки. Нако П. Даска-
ловъ, коммисионеръ-експедиторъ.

Брѣзникъ околия.

Околийски градъ: Брѣзникъ. На-
родонаселение: 3249 жит. Бюджетъ на
градския съветъ, приходъ: 17170 лева.
Околийски началникъ: К. Лаловъ. I ми-
ровий съдия: П. Димитровъ. II миров.
съдия: Кир. Василиевъ. Адвокати: Ив.
Алексиевъ, М. Дуровъ, А. Пушевъ.

Земледѣлческа касса, контролъеръ:
А. Микевъ. Кассиеръ: Мих. Попъ Геор-
гиевъ. Медицински лѣкаръ: Д-ръ Димо
Янакиевъ. Уч. инспекторъ: Т. Стоилковъ.

По-главнитѣ промишленници и
търговци: търговци на колониялни и
разни други стоки: К. Кафеджийски, Г.
Бунджиковъ, Д. Михайловъ, М. Илиевъ,
В. Михайловъ. Манифактураджии: Ив.
Пейчовъ, Мл. Калевъ, Г. Кафеджийски.
Хотелджии: К. Микевъ, Ст. Гълъбовъ.

facturés Beltschow & Costow, marchands
de denrées coloniales et d'objets ma-
nufacturés Simo & Yanatchko Sokolo-
vi frères, marchands de denrées colo-
niales, commissionnaires et propriétaires
de l'hôtel „Vélico Tirnovo“. Yorghy
Minow, magasin de denrées coloniales.
de verrerie, de tabac et de papeterie.
Kosta Yanatchkow, magasin de denrées
coloniales et de verrerie. Mladen Go-
gow, idem. Nako P. Daskalow, com-
missionnaire-expéditeur.

Sous-préfecture de Breznik.

Chef-lieu: Breznik. Populat.: 3249
habitants. Budget de la Municipalité,
recettes: 17,170 levs. Sous-préfet: C.
Lalow. I Juge de paix: P. Dimitrow.
II Juge de paix: C. Vassiliew. Avocats:
Iv. Alexiew, M. Dourow, A. Pouschew.

Caisse agricole. Contrôleur: A. Mi-
kew; Caissier: M. Popp Georghiew. Mé-
decin: Dr. Dimo Yanakiew. Inspecteur
des écoles: T. Stoïlcow.

Principaux industriels et
commerçants: Marchands de den-
rées coloniales et de divers articles:
K. Kafé ljiysky, Yor. Boundjoukow, D.
Mihailow, M. Iliew, V. Mihalcow. Mar-
chands d'objets manufacturés: Iv. Pey-
tchow, Mladen Kalew, Yor. Kafédjyisky.
Hôteliers: K. Mikew, St. Golounbow.